

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้วิถีไทยและศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนบ้านใหม่วิไลวัลย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการวิจัย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้วิถีไทย เรื่อง วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน ใช้เวลา 25 ชั่วโมง 2) เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบบันทึกพฤติกรรมการสอนของครู แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแบบทดสอบย่อยท้ายวงจร 3) เครื่องมือที่ใช้ประเมินประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีวงจรปฏิบัติการวิจัย 4 วงจร คือวงจรที่ 1 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 วงจรที่ 2 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 วงจรที่ 3 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9 และวงจรที่ 4 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10-12 หลังจากทำการสอนทดลองเสร็จสิ้นลงในแต่ละวงจรปฏิบัติการทำการทดสอบย่อยท้ายวงจรเพื่อประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้วิถีไทย เรื่อง วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านใหม่วิไลวัลย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 เป็นไปตามแนวทางการพัฒนาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี ขั้นที่ 2 นурณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม และสาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ขั้นที่ 3 กำหนดผังมโนทัศน์หน่วยการเรียนรู้วิถีไทย ขั้นที่ 4 กำหนดหน่วยการเรียนรู้ และเวลาเรียน ขั้นที่ 5 ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และขั้นที่ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) ชี้นำเสนอและรับรู้ 2) ชี้นำกำหนดหัวข้อที่จะศึกษา 3) ชี้นำวางแผน 4) ชี้นำดำเนินการ และ 5) ชี้นำสรุปและประเมินผล

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์การเรียนรู้เฉลี่ยร้อยละ 77.77 และมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทั้งชั้น ร้อยละ 78 ซึ่งผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือนักเรียนร้อยละ 70 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ 75

The objectives of this research were: 1) to develop a learning unit on Thai way of life, and 2) to study learning achievement in Learning Substance of Social Studies, Religion, and Culture by using local wisdom for Matayomsuksa 1 Students.

The target group of this study were 18 Matayomsuksa 1 Students during the second semester of 2008 school year, Ban Mai Wilaiwan School, under jurisdiction of The Office of Phetchabun Educational Service Area 3.

There were 3 kinds of instrument: 1) the instrument for research practice including learning unit of Thai way titled "Culture, Tradition, and Lifestyle" by using local wisdom with 12 plans of Learning Management Plans, for 25 hours. 2) the instrument for reflecting performance including The Teachers' Teaching Behavior Observation Record Form, 2) The Students' Learning Behavior Observation Record Form, The Students' Questionnaire asking opinion on instructional activity management, and The End Cycle Test. 3) the instrument for assessing efficiency of instructional activity management including The Learning Achievement Test.

The research design was an Action Research with 4 cycles of practice including: Cycle 1; It consisted of 1st -3rd Learning Management Plans. Cycle 2; It consisted of 4-6th Learning Management Plans. Cycle 3; it consisted of 7-9th Learning Management Plans. Cycle 4; it consisted of 10-12th Learning Management Plans. After the experiment in each action cycle, the end cycle sub-test was performed to evaluate the students' progress. Then, the data were analyzed for finding guidelines in improving instructional activity to be more efficient.

The research findings found that:

1. The findings in developing learning unit of Thai way of life titled “Culture, Tradition, and Lifestyle” from learning substance of Social Studies, Religion, and Culture by using local wisdom for Matayomsuksa 1 Students, Ban Mai Wilaiwan School, under the Office of Phetchabun Educational Service Area 3, they followed guidelines of development of Ministry of Education including: Stage 1; the analysis of learning standard in level for determining the expected learning performance and annual learning substance. Stage 2; the integration in learning substance group for 2nd substance “Citizen’s duty, culture, and living in society, and 4th substance “History.” Stage 3; the determination of concept map in Learning Thai Way of Life. Stage 4; the determination of learning unit and learning duration. Stage 5; the design of learning activity management, learning objectives, learning substance. Stage 6; organization of learning activity by using local wisdom including the stages: 1) Introduction and perception, 2) Determination of the study topic, 3) Planning, 4) Implementation, 5) Conclusions and Evaluation.

2. The learning achievement of students being taught by instructional activity management by using local wisdom, found that 77.77% of students passing average learning criterion. Their class average scores was 78% passing the specified criterion as 70% of them had learning achievement as 75%.